

KSUC-O-091

การพัฒนาสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา

พระครูปริยัติธรรมวงศ์^{1,*} และ นิภาภัทร อยู่พุ่ม²

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

²คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

*Corresponding author: suphon.saen@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตีความว่า “คนหนึ่งคนเป็นหนึ่งสังคม” เมื่อตีความแล้วทำให้ทราบว่าการพัฒนาสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา มองบุคคลแต่ละคนเป็นสังคมๆ หนึ่ง เพราะองค์ประกอบบุคคลเป็นขั้น 5 โดยเป็นการรวมตัวกันของธาตุต่างๆ มีจิตใจเป็นผู้นำ การพัฒนาสังคมจึงต้องเริ่มต้นพัฒนาที่จิตใจของบุคคลให้มีความเห็นชอบก่อน การประเมินว่า บุคคลมีความเห็นชอบ หรือเป็นจิตใจที่พัฒนาแล้วนั้น ประเมินจากพฤติกรรม ความไม่เห็นแก่ตัว เมื่อบุคคลไม่เห็นแก่ตัว ปัญหาบุคคลและสังคมจักได้รับการแก้ไขไปตามลำดับ การพัฒนาจิตใจบุคคลให้มีความเห็นชอบ/ไม่เห็นแก่ตัว พระพุทธศาสนาใช้คุณธรรม 3 ขั้นตอนคือ 1) ยกระดับจิตใจของบุคคลด้วยพุทธอุดมการณ์ 2) พัฒนาวิถีการดำเนินชีวิตไปด้วยพุทธหลักการ และ 3) บริหารกาย วาจา และจิตใจของตนในบริบทสังคมด้วยพุทธวิธีการ การพัฒนาสังคมทุกขั้นตอนเป็นการบำเพ็ญตนตามหลักไตรสิกขาในพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: การพัฒนาสังคม หลักพระพุทธศาสนา